

† Înaltpreasfințitul VARSANUFIE

† Varsanufie

Arhiepiscopul Râmnicului

VOCAȚIA CTITORICEASCĂ — SLUJIRE A LUI DUMNEZEU ȘI LUCRARE DE IUBIRE PENTRU OAMENI

În istoria Bisericii, vocația ctitoricească s-a arătat drept una dintre cele mai frumoase forme de răspuns ale omului la iubirea lui Dumnezeu, întrucât exprimă dorința profundă a credinciosului de a transforma darurile primite în prilej de comuniune, rugăciune și slujire a aproapelui. În sensul său cel mai adânc, actul ctitoricesc reprezintă o mărturisire a credinței.

Sfânta Scriptură descoperă faptul că Dumnezeu este Ziditorul lumii și al omului, iar omul este chemat să participe la această activitate creatoare, devenind împreună-lucrător cu Dumnezeu (*I Corinteni* III, 9). Astfel, orice ctitorie este rodul unei conștiințe eclesiale și al unei responsabilități asumate înaintea lui Dumnezeu și a generațiilor viitoare, spre a deveni loc al prezenței lui Dumnezeu

și al întâlnirii dintre oameni.

În această lumină, preocuparea constantă, pentru înfrumusețarea Mănăstirii Dintr-un Lemn, a generalului Paul Teodorescu, de la a cărei trecere la cele veșnice se împlinesc 45 de ani, descoperă chipul unui mărturisitor al credinței prin fapte. Personalitate complexă, militar de elită și ministru al Aerului și Marinei, om de cultură și credincios devotat, Generalul Paul Teodorescu a lăsat în urma sa mărturia unei frumoase activități, spre slava lui Dumnezeu, binele Bisericii și al oamenilor.

Pomenirea și memoria sa au fost păstrate în mod deosebit la Mănăstirea Dintr-un, întrucât Generalul Paul Teodorescu și-a legat numele de acest așezământ monahal, unde a viețuit în ultimii ani și unde a fost înmormântat, lângă bisericuța de lemn, în așteptarea Învierii celei de Obște.

Printr-o statornică grijă, Generalul Paul Teodorescu a continuat tradiția marilor ctitori care, de-a lungul istoriei, au sprijinit viața monahală și au contribuit la păstrarea credinței ortodoxe și a identității românești. Implicarea sa în restaurarea și susținerea Mănăstirii Dintr-un Lemn a conferit acestui așezământ monahal nu doar resursele necesare consolidării materiale, ci și recunoașterea sa drept spațiul privilegiat al ocrotirii militarilor Aerului și Marinei, prilejuind astfel un dialog însuflețit de ideea apărării valorilor spirituale și naționale. Însă acest dialog a fost frânt de conducerea atee din acele vremuri mult prea devreme pentru a deveni o „tradiție”. Generalul Paul Teodorescu a fost arestat (în mod cu totul nedrept), multe dintre monahii au fost alungate din mănăstire prin *Decretul 410* din anul 1959, încât această faptă a conlucrării Armatei cu Biserica a fost așezată sub tăcere.

Revenirea Generalului Paul

Teodorescu la Mănăstirea Dintr-un Lemn după eliberarea sa din detenție constituie un episod revelator pentru înțelegerea profunzimii vieții sale spirituale și a forței caracterului său. În contextul persecuțiilor și al marginalizării la care au fost supuse numeroase personalități ale perioadei interbelice în primii ani ai regimului ateu, alegerea sa de a se reîntoarce la așezământul monahal pe care îl sprijinise cu devotament evidențiază o remarcabilă structură sufletească și o fidelitate neclintită față de valorile care i-au călăuzit existența.

Mănăstirea Dintr-un Lemn reprezenta pentru Paul Teodorescu nu doar o ctitorie de suflet, ci și un spațiu al memoriei, al reflecției și al comuniunii cu tradiția spirituală românească. În acest sens, întoarcerea la mănăstire ilustrează capacitatea de a transforma suferința și încercarea într-un prilej de aprofundare a credinței, într-un act de profundă mărturisire. După trecerea la cele veșnice, la 17 ianuarie 1981, Generalul Paul Teodorescu a devenit deopotrivă străjer, de pe colina vestică a mănăstirii unde, în cimitir, a fost așezat alături de duhovnici cu viață sfântă și pilduitoare, dar și reper pentru generații întregi de militari.

Începând cu anul 1990, memoria Generalului Paul Teodorescu a fost evocată și cinstită în mod constant de către reprezentanți ai Armatei Române, îndeosebi din cadrul Forțelor Navale și al Forțelor Aeriene, domenii de care și-a legat în mod direct activitatea profesională și administrativă. Manifestările comemorative desfășurate la Mănăstirea Dintr-un Lemn au constituit expresii ale recunoștinței instituționale față de contribuția sa la dezvoltarea structurilor militare românești și la consolidarea patrimoniului spiritual național.

În cadrul acestor ceremonii, au fost amplasate plăci comemorative și diverse însemne militare menite să păstreze vie amintirea personalității sale și să evidențieze legătura profundă dintre cariera sa militară și activitatea ctitoricească desfășurată la mănăstire. Aceste gesturi simbolice au conferit așezământului monahal dimensiunea unui spațiu al memoriei instituționale, în care valorile credinței, ale patriotismului și ale datoriei față de țară se întâlnesc într-o sinteză semnificativă.

Omagierea constantă a Generalului Paul Teodorescu de către reprezentanți ai Forțelor Navale și ai Forțelor Aeriene au confirmat permanența prestigiului său în conștiința militară și permanenta recunoștință de care s-a bucurat din partea obștii monahale, constituind cadrul organizării Centrului de Cercetare al Conlucrării Bisericii Ortodoxe Române cu Armata României – „General Paul Teodorescu”, sub coordonarea domnului Prof. Univ. Dr. Valentin Ciorbea.

Un aspect deosebit al activităților desfășurate sub egida Centrului de Cercetare îl reprezintă participarea constantă a reprezentanților Armatei Române la manifestările comemorative, precum și întâlnirea, în cadrul reuniunilor științifice, a unor cercetători, istorici, teologi și slujitori ai Bisericii.

Privite în lumina moștenirii lăsate de Generalul Paul Teodorescu, aceste manifestări dobândesc o semnificație profundă. Ele continuă idealul unei colaborări armonioase între instituțiile chemate să slujească binele comun și descoperă importanța actului ctitoricesc în viața Bisericii și a societății. Prin actul său de generozitate și responsabilitate, Generalul Paul Teodorescu a creat premisele unei lucrări care

continuă să rodească peste generații, devenind izvor de comuniune, educație, cercetare și mărturisire a credinței. Prin aceasta, el se înscrie în rândul ctitorilor care au înțeles că lucrarea săvârșită spre slava lui Dumnezeu și spre binele oamenilor își prelungește roadele dincolo de limitele unei vieți

omenești, întrucât ceea ce este zidit în duh de jertfă, de credință și de iubire nu rămâne închis în hotarele timpului.

Astfel, fapta bună, așezată înaintea lui Dumnezeu cu inimă smerită, dobândește o tainică putere de a lumina conștiința oamenilor. În iconomia lui

Dumnezeu, nicio jertfă făcută pentru aproapele nu se pierde. Ea se așază în memoria vie a Bisericii și devine izvor de întărire și de mărturisire a dreptei credințe, spre slava lui Dumnezeu și mântuirea celor binecredincioși ai Săi.